

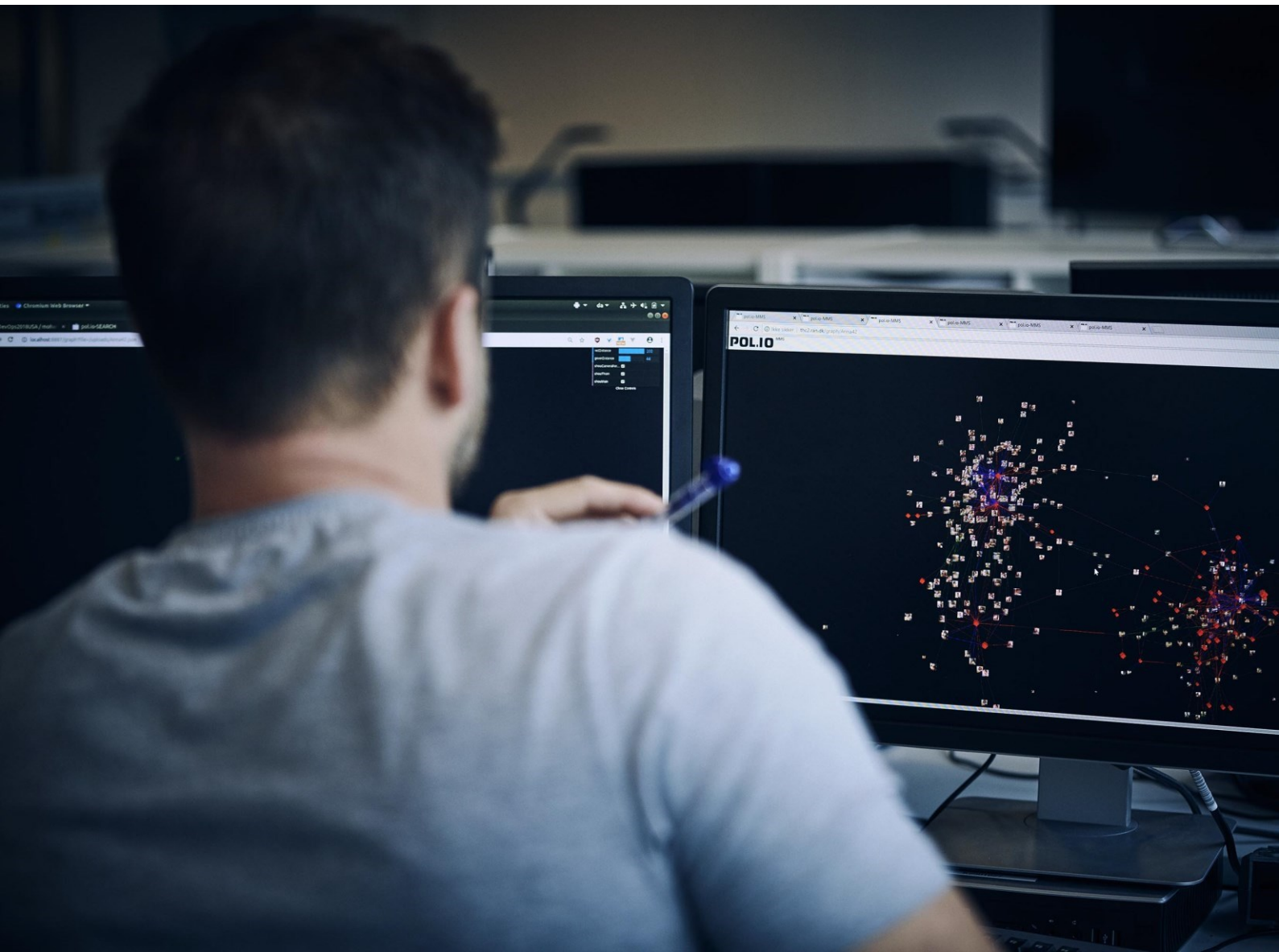

JUSTITSMINISTERIET

Digital tryghedspakke

Ni initiativer der skal gøre det tryggere at færdes på nettet

Indhold

Forord	3
Forebyggelse og disruption	4
1. Styrket samarbejde mellem myndigheder og civilsamfund mod digitale krænkelser	4
2. Awarenesskampagne om samhandel	5
3. Undersøgelse af mulighederne for mere sikker samhandel på nettet	5
4. Blokering af svindelhjemmesider	5
Målettet efterforskning	6
5. Hurtigere adgang til bankoplysninger og identifikation af gerningsmænd	6
6. Styrkelse og optimering af sagsbehandling inden for it-relateret økonomisk kriminalitet	6
7. Kompetenceløft på det digitale område	7
8. Styrkelse af bekæmpelsen af digitale krænkelser og seksualforbrydelser	7
9. Forsøg med digitaliseret offergenkendelse	8

Forord

Danmark er et meget digitaliseret land. Digitaliseringen har givet os nye muligheder og har i den grad ændret vores dagligdag. Den gør os bl.a. mere effektive og mere forbundne.

Men digitaliseringen har desværre også gjort vores dagligdag mere sårbar. Og den har givet de kriminelle flere muligheder. For i takt med, at mere og mere af vores liv er rykket over på digitale platforme, er de kriminelle rykket med. Som følge af det ser vi desværre, at flere og flere danskere bliver udsat for digital kriminalitet. Det kan være alt fra varer købt på falske hjemmesider, snyd ved samhandel på nettet, bitcoin-svindler og investeringssvindler. I 2021 blev der, bare for bedrageri ved samhandel, anmeldt 11.500 sager.

Den digitale udvikling har desværre også givet nye muligheder for kriminelle til at begå seksualforbrydelser mod børn og unge. Det kan være deling af intime billeder af mindreårige eller "grooming" af børn med henblik på at begå seksuelle overgreb. Der ses desværre meget høje tal for anmeldelser af digitale krænkelser på nettet. I 2021 blev der anmeldt 2.481 sager om digitale krænkelser, herunder "grooming".

Det er vigtigt for regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige, at danskerne kan være trygge overalt i det danske samfund. Det gælder også på nettet. Vores børns og unges fællesskaber skal foregå i trygge og ansvarlige fora. Og man skal kunne købe og sælge varer uden at blive snydt.

Med denne digitale tryghedspakke gør vi det sværere for kriminelle at udnytte nettet til at begå lyssky gerninger. Vi styrker forebyggelsen af digital kriminalitet og giver politiet bedre efterforskningsmuligheder.

Politiet vil desuden styrke sagsbehandlingen i landets politikredse. Samtidig skal borgerne have mere viden om, hvad de selv kan gøre for at færdes trygt på nettet.

Derudover skal pakken bidrage til at "disrupte" kriminalitet på nettet ved at blokere svindelhjemmesider og sikre tryggere løsninger, når borgere handler med hinanden på nettet.

At skabe digital tryghed er en opgave, som hele samfundet skal løfte de kommende år. Med pakken når vi ét skridt nærmere målet om at gøre nettet til et trygere sted for alle.

København, september 2022

Justitsminister Mattias Tesfaye

Forebyggelse og disruption

---

1. Styrket samarbejde mellem myndigheder og civilsamfund mod digitale krænkelser

I forbindelse med Umbrella-sagen om unges deling af seksuelt krænkende materiale blev der etableret en samarbejdsgruppe bestående af Rigspolitiet og flere eksterne interesseorganisationer og myndigheder. Gruppen havde til formål at vidensdele inden for unges adfærd på nettet, herunder risikoadfærd og tendenser, f.eks. på de sociale medier.

Med inspiration fra erfaringerne herfra foreslås det, at samarbejdet mellem myndigheder og civilsamfundet styrkes i et netværk, der skal bidrage til nye tiltag og indsatser til bekæmpelse af digitale krænkelser på nettet.

Netværket skal bl.a. have et særligt fokus på mulighederne for at styrke indsatsen mod "grooming" af børn og krænkende "deep-fake" billeder. Begrebet "grooming" dækker over tilfælde, hvor en person opbygger en relation til et barn med henblik på senere at begå et seksuelt overgreb mod barnet. Begrebet "deep-fake" dækker over teknologi, der kan manipulere lyd og video ved hjælp af kunstig intelligens, herunder hjemmesider eller funktioner, der digitalt kan "afklæde" en fysisk person på baggrund af et uploadet fotografi, og som umiddelbart fremstår som ægte fotografier.

Netværksgruppen for unges adfærd på internettet består bl.a. af

- Politiet
- Børns Vilkår
- Center for digital pædagogik
- Danske Gymnasieelevers Sammenslutning
- Danske Skoleelever
- Det Kriminalpræventive Råd
- Digitalt Ansvar
- Gymnasieskolernes Lærerforening
- Medierådet for Børn og Unge
- Red Barnet
- Sex og Samfund
- Skole og Forældre
- Skolelederforeningen
- Netværk mellem skole, sociale myndigheder og politi (SSP)
- Dansk Kvindesamfund

2. Awarenesskampagne om samhandel

Forebyggelse spiller en helt central rolle, hvis vi skal knække kurven med den stigende it-relaterede kriminalitet. Politiet kan ikke bekæmpe den alene. Derfor skal vi advare borgerne og give dem gode råd til, hvordan man forebygger og beskytter sig bedst muligt. Svindlerne bliver desværre dygtigere og finder hele tiden på nye måder at forsøge at narre deres ofre på.

Politiet igangsætter derfor en mediekampagne, som sætter fokus på, hvad man som borger selv kan gøre for at undgå svindel, når man handler med andre på nettet. Formålet er at højne borgernes opmærksomhed på svindel ved samhandel på nettet og derigennem reducere samhandelskriminaliteten.

3. Undersøgelse af mulighederne for mere sikker samhandel på nettet

Politiet modtager mange anmeldelser fra borgere, der er blevet snydt under samhandel på nettet. I 2021 modtog politiet ca. 11.500 anmeldelser om samhandelsbedrageri. Det svarer til ca. 40 pct. af alle de anmeldelser, som politiet modtager om it-relateret økonomisk kriminalitet.

Tabel 1: Anmeldelser om samhandelsbedrageri til NCIK 2019-2021

	2019	2020	2021
I alt	9.900	12.700	11.500

Kilde: NCIK-årsrapporter 2019-2021.

Samhandelsbedrageri er således et stort kriminalitetsområde, og det er vigtigt at undersøge mulighederne for at gøre samhandel på nettet mere sikkert. Justitsministeriet igangsætter med deltagelse af relevante ministerier og myndigheder samt branchen et arbejde, der skal undersøge mulighederne for mere sikker samhandel på nettet. Arbejdet vil f.eks. kunne munde ud i nationale tiltag, styrket dialog med branchen samt dansk arbejde i EU for fælles krav til handelsplatforme mv. om mere sikker samhandel.

4. Blokering af svindelhjemmesider

Muligheden for at fjerne aktive svindelhjemmesider skal styrkes. Der indføres derfor en lovhjemmel, der giver politiet adgang til hurtigt at reagere på anmeldelser om aktive svindelhjemmesider, hvor borgerne franarres oplysninger eller udsættes for økonomisk svindel. Politiet får adgang til hurtigt at blokere hjemmesider, og indgrebet skal efterfølgende forelægges for retten til godkendelse. Hensigten er at gøre politiet i stand til effektivt at reagere og beskytte borgerne mod yderligere svindel. Lovforslaget blev vedtaget den 9. juni 2022 og trådte i kraft den 1. juli 2022.

Målrettet efterforskning

---

5. Hurtigere adgang til bankoplysninger og identifikation af gerningsmænd

Når politiet modtager anmeldelser om bedrageri på nettet, kan politiet anmode bankerne om oplysninger om kontoindehaveren af den anvendte konto med henblik på at identificere gerningsmanden. Dette kaldes også editionsanmodninger.

For at gøre denne proces mere effektiv vil politiet tilbyde bankerne, at den manuelle proces bliver ensrettet og samlet i såkaldte bunkeforespørgsler, som kan lette arbejdsgangen både hos bankerne og hos politiet. Det skal føre til hurtigere og mere ensartede svar på politiets anmodninger og give politiet mulighed for at automatisere behandlingen af oplysningerne i politiets systemer. Det gør i sidste ende, at politiet hurtigere kan gøre brug af bankoplysninger til at identificere seriekriminelle og forhindre, at de fortsætter med at begå bedrageri på nettet.

Som pilotprojekt for modellen er der indgået et samarbejde med MobilePay. Projektet har medført hurtigere videregivelse af oplysninger fra MobilePay om mobil- og kontonumre, som efterforskes af politiet. Løsningen forbedrer også muligheden for tidligere sammenkædning af sager begået af den samme gerningsmand.

6. Styrkelse og optimering af sagsbehandling inden for it-relateret økonomisk kriminalitet

For at styrke efterforskningen af it-relateret økonomisk kriminalitet har National enhed for Særlig Kriminalitet valgt at tilføre Nationalt Center for It-relateret Kriminalitet (NCIK) 20 ekstra medarbejdere frem til midten af 2023. De 20 medarbejdere skal bidrage til at nedbringe bunken af sager om it-relateret økonomisk kriminalitet.

Derudover optimeres sagsgangene mellem NCIK og landets politikredse, ved, at der er indgået en ny aftale om løbende oversendelser af sager med henblik på at undgå fremtidig ophobning af sager i NCIK. De nye sagsgange vil sikre, at sporene i sagerne ikke bliver forældede før udsendelse til videre efterforskning i politikredsene. Samtidig sikres det, at NCIK har de nødvendige tidsmæssige rammer for at kæde sager sammen, som går på tværs af politikredse.

Tabel 2: Anmeldelser af it-relateret økonomisk kriminalitet 2019-2022

	2019	2020	2021	2022*
I alt	25.400	29.600	28.200	13.600

*Opgørelsen for 2022 er trukket den 14. juli 2022 for perioden 1. januar til 30. juni.

Anm: It-relateret økonomisk kriminalitet er defineret som sager, hvor journalnummeret starter med 01LC (dvs. anmeldelsen er modtaget og visiteret af NCIK) og hører under sagsområdet økonomisk kriminalitet.

Kilde: POLSAS/QlikView

7. Kompetenceløft på det digitale område

I takt med at de it-kriminelle bliver dygtigere til at begå forbrydelser, skal politiet kunne følge med. Politiets efterforskere skal have de kompetencer, der er nødvendige for at kunne bekæmpe den komplekse og mangeartede kriminalitet på nettet.

Politiet vil derfor styrke uddannelses tilbuddet til efterforskere af sager om digitale krænkelser og it-relateret økonomisk kriminalitet. Kompetenceløftet skal forbedre politiets håndtering af sager på det digitale område og medvirke til, at politiet mere effektivt kan udnytte ressourcerne til opklaring af denne type sager.

8. Styrkelse af bekæmpelsen af digitale krænkelser og seksualforbrydelser

Politiets håndtering af anmeldelser om digitale sexkrænkelser skal styrkes. Politiets nationale kontaktpunkt for bl.a. anmeldelser om digitale sexkrænkelser er derfor styrket med 11 årsværk. Kontaktpunktets opgave er bl.a. at sikre hurtig nedtagning af ulovligt materiale på nettet og hastesikre oplysninger og beviser. Kontaktpunktet bidrager til på et tidligt tidspunkt at spotte sammenfald og gerningspersoner på tværs af sager og politikredse for denne type sager samt være bindeled mellem politikredse og SoMe-platforme. Tilførslen af ressourcer vil også styrke kontaktpunktets arbejde med andre kriminalitetsformer såsom hacking.

For at sikre forankring af ny viden, trusselsbilleder, ny modus mv. vil der desuden blive udpeget en fast kontaktperson i hver politikreds, der vil få opkvalificeret sine kompetencer, og som kan medvirke til videndeling i politikredsene.

Indsatsen for at forbedre den indledende efterforskning i sager om digitale krænkelser vil have et særligt fokus på sager, som handler om muligt seksuelt misbrug af børn. Det er afgørende, at arbejdsprocesserne i politiet understøtter hurtig identifikation af ofre i sager om seksuelt misbrug af børn, så misbruget hurtigst muligt kan stoppes.

Tabel 3: Antal af anmeldelser for digitale sexkrænkelser, grooming og sextortion

	2018	2019	2020	2021	2022*
I alt	1.314	1.733	3.454	2.481	874

*Opgørelsen for 2022 er trukket for perioden 1. januar til 8. juni 2022.

9. Forsøg med digitaliseret offergenkendelse

I indsatsen for hurtigt at identificere børn, der er udsat for seksuelt misbrug, vil politiet afprøve nye værktøjer til identifikation af forurettede. En hurtigere identifikation af børn, der udsættes for seksuelt misbrug, giver politiet mulighed for hurtigere at pågribe gerningsmanden og sætte en stopper for mulige igangværende overgreb på børn i Danmark.

Politiet modtager en stor mængde video- og billedmateriale i sager om seksuelt misbrug af børn. Når ofre identificeres, gennemgås en stor del af materialet i dag manuelt og baserer sig i høj grad på den enkelte medarbejders evne til at genkende ansigter eller andre elementer i billedet.

Det foreslås derfor, at politiet igangsætter et forsøg med anvendelse af teknologi, der kan genkende ansigter og dermed optimere identifikationen af offeret. Teknologien vil blive brugt som hjælpeværktøj til gennemscanning af materialet, mens den endelige identifikation og sammenkædning af sager vil foretages af en efterforsker.